

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наставља традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, поручник

Биљана Миљић

Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влацић,
Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Мијалковски,
др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,
Будимир М. Попадић, Никола Остојић,
Александар Радић, Влада Ристић,
Драгана Барјактаревић, Милош Стругар

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струњаш (техничка уредница)

Фотографија

Даримир Банда, Душка Стефановић,
Јово Мамула (фото-репортери)

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

Продаја 3201-810; 23-810; 3241-254

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РСЦ
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,
ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 259

Нови
хеликоптери
за Војску Србије

Снимио
Игор САЛИНГЕР

СПЕЦИЈАЛНИ ПРИЛОГ 147

Сто година

ВЗ „Мома Сјанојловић“

Примопредаја хеликоптера
Ми-17 на аеродрому
„Никола Тесла“

ЈАЧАЊЕ
ТРАНСПОРТНЕ
АВИЈАЦИЈЕ

Успех ученика
Војне гимназије

БУДУЋИ ОФИЦИР
ПЛЕСНОГ КОРАКА

Чета ваздушног осматрања,
јављања и навођења из Ниша

НЕБО
У ТРИ ДИМЕНЗИЈЕ

Тешки митраљези
на хеликоптеру

МОДИФИКОВАНА
ОСМИЦА

10 Пуковник мр Деспот Јанковић,
директор ВЗ „Мома Станојловић“

ИНВЕСТИЦИЈЕ И СМЕНА ГЕНЕРАЦИЈА

18 Пред учешће припадника Војске Србије
на Међународним армијским играма

ПРИПРЕМЕ СРПСКИХ ПОНТОНИРАЦА

20 Инжењер Александар Младеновић,
први човек развоја „Застава оружја“

НЕМА ВИШЕ РЕВОЛУЦИЈА

28 Приватни сектор
у одбрамбеној индустрији

БОРБА ЗА ЖИВОТНИ ПРОСТОР

32 Како се ослободити напетости

РАЗГРАДЊА СТРЕСА И СТРАХА

42 Лондон рекао „збогом“ Бриселу

ЗЕМЉОТРЕС ЗВАНИ БРЕГЗИТ

48 Изложба скулптура Зорана Симића
и Зорана Малеша

МОДЕРНИ ТРАДИЦИОНАЛИЗАМ

50 Настанак и деловање
СА и СС одреда (4)

СС И ГЕСТАПО

54 Чтврђени ужички град

НА ПУТУ ОСВАЈАЧА

58 Шести европски куп у рафтингу

СВЕ ЂУДИ НИШАВЕ

Реч уредника

Видовдан

Овог Видовдана највеће телевизијске станице поново су приказале „Бој на Косову“. Блогбастер у покушају из 1989. године још није пао у заборав.

Чињеница да је Здравко Шотра поменуто филмско остварење снимао тек тридесетак дана, говори о томе колико се наручиоцу журило. То што је чувени редитељ касније снимео још много филмова и серија, иде у прилог и закључку да наручилац није био незадовољан. Истина, део турске војске у филму јуришао је у „фармеркама“, неки су носили ручне сатове, трактор је орао њиву на Газиместану, а „Кока-колин“ камион развозио је робу не марећи за чињеницу да је 14. век. Да се тако шта поткрало Вељку Булајићу у „Бици на Неретви“, тешко да би му каријера потрајала.

Наручиоци филмова из ранијих епоха неговали су систематичнији приступ, најзад, били су далеко издашнији према кинематографији. Нарочито оној која им је била идеолошки блиска. Да су Шотри, којим случајем, на располагање стављени исти ресурси као и Булајићу ономад, кнеза Лазара вероватно би играо Кирк Даглас. Овако, са 250 радника пољопривредног комбината који су му „додељени“ као статисти и прилично танким буџетом, Шотра је урадио добар посао.

Није за шалу истина да је филм који се бави угаоним каменом српске историје снимљен на брзину, такорећи преко колена. Међутим, није ни за чуђење. Сведоци смо да су се и важније одлуке доносиле и спроводиле преко ноћи. Не тако далека прошлост наше војске нуди неке сликовите примере таквог поступања.

Ако се, дакле, занемари чињеница да је филм „Бој на Косову“ далеко од савршенства, многе реченице из пера сценаристе Љубомира Симовића остаће заувек упамћене као порука и поука.

Нек немамо ништа до једно зрно соли, ал' нек све буде њиме осољено. И кад нам све однесу воде и вајре, то једно зрно нека нам буде све! – изговорио је бард Милош Жутић молитву у лику Светог кнеза Лазара. Још једном током сцене митске кнежеве вечере уочи Косовске битке, Жутић се вратио истој метафори – *Пишам се како да ојстџанемо ако немамо неко зрно? Не знам чега. Које се ни у реци, ни у мору, које се ни у крви, ни у оштрову неће расџворити и промени-ти. Које ће и у рају ојстџати оно што је било у љаклу. И маслине и лоза и џшеница, све би нам никло из тога зрна да га имамо...*

Да ли смо од 1389. до данас у потрази за тим зрном? Постоји ли у колективној свести Срба и једна јасна идеја, истина или вредност коју никада нико није, нити ће довести у питање? Не, није случајно што је усред сукоба двојице себи најближих витезова, Обилића и Бранковића, ноћ уочи одсудне битке, Лазар завапио управо за тим зрном у коме је записан национални ДНК. Да ли су српски кнез и витезови ка Косову пољу пали да би се то зрно коначно створило?

Можда је поетска и архетипска величина Видовдана превазишла објективне мане једног кинематографског остварења, па нам и данас, готово три деценије после, Обилићеве речи из уста Жарка Лаушевића прожимају тело језом и патриотским узбуђењем.

Да ли је то довољан разлог да се размисли о римејку филма о великој бици чија симболика траје вековима и која, без обзира на историјске полемике, за Србе, а посебно за српску војску, има заветни карактер? Видовдан то заслужује. ■

Александар ПЕТРОВИЋ